

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

ZPRÁVA O PROJEVECH EXTREMISMU A PŘEDSUDEČNÉ NENÁVISTI NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2018

**Ministerstvo vnitra
Odbor bezpečnostní politiky
Praha 2019**

Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2017 byla schválena vládou dne 29. dubna 2019 usnesením č. 286.

Text neprošel jazykovou ani stylistickou úpravou.

OBSAH

1. Úvod.....	4
2. Vymezení pojmů	5
3. Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2018	7
3.1. Shrnutí.....	7
3.2. Pravicoví extremisté.....	8
3.3. Projevy předsudečné nenávisti	10
3.4. Paramilitární a domobranecké skupiny	13
3.5. Anarchistická scéna.....	13
3.6. Radikálně komunistická scéna	14
3.7. Média šířící nenávistné předsudky	15
3.8. Nábožensky motivovaný extremismus.....	16
3.9. Statistiky nenávistně motivované trestné činnosti	18
3.9.1. Úvod.....	18
3.9.2. Celorepubliková statistika	19
3.9.3. Statistika podle krajů.....	20
3.9.4. Statistika podle skutků	21
3.9.5. Trestná činnost motivovaná nenávistí vůči vybraným skupinám	23
3.9.6. Trestná činnost příslušníků bezpečnostních sborů	23
3.9.7. Trestná činnost příslušníků Armády ČR	23
3.9.8. Soudní statistiky	23
3.9.9. Statistiky Nejvyššího státního zastupitelství.....	25
3.9.10. Statistiky Probační a mediační služby.....	28
4. Zahraniční vlivy dopadající na Českou republiku.....	29
4. 1. Pravicový extremismus v zahraničí.....	29
4.2. Levicový extremismus v zahraničí s vlivem na ČR.....	31
4.3 Náboženský extremismus v zahraničí	32
4.4 Ostatní	34
5. Seznam použitých zkratk.....	34

1. Úvod

Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2018 (dále jen „Zpráva“) je předkládána na základě usnesení vlády ze dne 17. prosince 2018 č. 873. Vyhodnocení plnění Koncepce boje proti extremismu pro rok 2018 a Koncepce boje proti extremismu pro rok 2019 jsou obsaženy v samostatných dokumentech.

Dokument nezachycuje všechny rasistické a xenofobní projevy zaregistrované na území ČR v roce 2018. Zpráva se vedle příslušníků či sympatizantů extremistických uskupení také zmiňuje o dalších nenávistných subjektech a jevech, které nenaplnují definiční znaky pojmu extremismus, jež využívá Ministerstvo vnitra. Pro Ministerstvo vnitra není až tak zásadní politologické hledisko, ale spíše nenávistný prvek, který vychází z předsudečné paušalizace určitých společenských skupin.

Zpracovatelem zprávy je Ministerstvo vnitra. Podkladovými materiály přispěli zástupci zpravodajských služeb, Policie ČR, resortů státní správy, konkrétně spravedlnosti, zahraničních věcí, obrany a Nejvyššího státního zastupitelství.

Divácké násilí, respektive chuligánství, je v rámci Ministerstva vnitra řešeno samostatně.

Dokument je zpracováván každoročně. Na základě poznatků v něm obsažených se přijímají nová opatření.

První pasáž o tuzemské scéně je zpracována z podkladů Bezpečnostní informační služby a Policie ČR, konkrétně specialistů na extremismus z Národní centrály proti organizovanému zločinu Služby kriminální policie a vyšetřování a Krajských ředitelství Policie ČR.

Statistiky v následující části poskytly Policie ČR, Nejvyšší státní zastupitelství, Ministerstvo spravedlnosti a Probační a mediační služba ČR.

Třetí část se věnuje zahraničním vlivům dopadajícím na českou scénu. Zpracovali ji experti z Masarykovy univerzity v Brně s přispěním Ministerstva zahraničních věcí, zejména vybraných zastupitelských úřadů v evropských zemích.

Na závěr jsou uvedeny použité zkratky.

2. Vymezení pojmů

Pojem „**extremismus**“ je v tomto dokumentu definován identicky jako v předchozích výročních dokumentech. Tato obsáhlá definice byla naposledy v plném znění zveřejněna ve Zprávě o problematice extremismu na území ČR v roce 2002, k níž přijala vláda ČR dne 9. července 2003 usnesení č. 669.¹ V této souvislosti je rovněž možné odkázat na ustálenou judikaturu soudů v souvislosti s výkladem pojmu hnutí.² Plné znění definice extremismu je k dispozici zde: <http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>.

Ne všechny extremistické subjekty obsažené ve Zprávě se v roce 2018 dopouštěly nezákonné činnosti. Z dlouhodobého hlediska ale naplňují znaky extremismu, tak jak jsou definovány v předchozích výročních dokumentech.

Zpráva nově vedle pojmu extremismus zavádí označení projevy „**předsudečné nenávisti**“. Reaguje tím na fakt, že vliv tradičních extremistických subjektů slábne a jejich rétoriku a aktivity postupně přebírají jiné subjekty, které nelze jednoznačně označit za extremistické.

Projevy předsudečné nenávisti označují jednání, které je motivováno nesnášenlivostí a společenskými předsudky vůči určité skupině obyvatel. Zpravidla se jedná o skupiny definované rasou, národností, etnicitou, náboženstvím, sexuální orientací, politickým nebo jiným smýšlením, sociálním původem apod. Nemusí se jednat o skutečnou příslušnost k určité skupině, ale i o příslušnost domnělou (např. je-li osoba mylně považována pro tmavší pleť za Roma, ale ve skutečnosti není Rom). Takové projevy nemusí nutně naplňovat skutkovou podstatu některého z trestných činů. Může se jednat o fyzické násilí, slovní útoky, či využívání urážlivé symboliky. Projevy předsudečné nenávisti se liší od extremistických zejména tím, že nemusí být spojeny s některou z totalitních ideologií. Osoby, které se jich dopouštějí, nemusejí být nutně členové či příznivci extremistických hnutí. Rovněž u nich absentuje jasné volání po svržení systému pluralitní demokracie a jeho nahrazení systémem totalitním.

Rizika projevů předsudečné nenávisti jsou v řadě oblastí podobná s riziky, která představují extremisté. Níže jsou tato rizika popsána. Subjekty, které se jich dopouštějí:

- Neusilují o okamžité zničení demokratického systému, ale postupně ho oslabují.
- Nerespektují koncept základních lidských práv.
- Podněcují k nenávistným aktivitám další osoby.
- Šíří strach ve společnosti.
- Štěpí společnost, vyvolávají v ní antagonismy.
- Zlehčují osudy obětí totalitních režimů a obětí nenávistně motivované trestné činnosti.
- Při komunikaci s veřejností využívají dezinformace a konspirační teorie.
- Stávají se nástrojem vlivového působení zemí a skupin, která nerespektují principy pluralitní demokracie.

¹ Viz <http://www.mvcr.cz> (rubrika „Bezpečnostní hrozby“, podrubrika Extremismus, „Strategie boje proti extremismu a Výroční zprávy o extremismu“).

² Zejména pak na stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu Tpjn 302/2005 (č. 11/2007 Sb., rozh.tr.), dále pak na usnesení NS 5 Tdo 79/2006, NS 5 Tdo 337/2002, NS 3 Tdo 1174/2004, usnesení krajského soudu v Brně, sp. zn. 4 T 98/2009. Judikatura Nejvyššího soudu je dostupná na www.nsoud.cz.

Projevy předsudečné nenávisti lze vysledovat u členů, či příznivců celé řady politických, či jiných společenských subjektů. Ve Zprávě jsou ovšem zmiňovány pouze subjekty, u kterých tyto projevy reálně představují dominantní složku jejich rétoriky a aktivit. V praxi se tak jedná např. o skupiny, u kterých kontinuálně převažují nesnášenlivé útoky proti Romům, imigrantům, muslimům, či homosexuálům. Jiný ideologický program může zcela absentovat, či představuje pouze doplňkovou složku.

U projevů předsudečné nenávisti jednotlivců jsou uváděny zejména osoby, proti kterým bylo vedeno trestní řízení v souvislosti s nenávistně motivovanou trestnou činností.

Pro Ministerstvo vnitra nejsou až tak významné politologické kategorie (např. zda se jedná o subjekt neonacistický či neofašistický). Rozhodující je právě aspekt šíření nenávisti vzešlý z paušalizujícího předsudku. Právě projevy nenávisti pro určité skupiny obyvatel představují bezprostřední ohrožení.

S nenávistně se projevujícími subjekty úzce souvisí další dvě skupiny, a sice **paramilitární a domobranecké skupiny a média šířící nenávistné předsudky**. Funguje mezi nimi vzájemná symbióza. Domobranecké subjekty převzaly od části svého xenofobně orientovaného personálního substrátu nenávisti a nesnášenlivostí motivovaná ideová východiska. Média šířící nenávistné předsudky zase poskytují xenofobně orientovaným osobám a subjektům široký prostor a v některých případech pro xenofobně orientované publikum cíleně produkují zpravodajství založené na dezinformacích a konspiračních teoriích.

Ministerstvo vnitra zavedením pojmu projevy předsudečné nenávisti reaguje rovněž na doporučení ze strany partnerských státních institucí, akademických odborníků a civilního sektoru.

Do levicově extremistického spektra jsou řazeny skupiny anarchistické a radikálně komunistické.

Kapitola věnovaná **nábožensky motivovanému extremismu** se věnuje nenávistným projevům, které ideologicky vycházejí z **extremistických výkladů** náboženských směrů.

3. Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2018

3.1. Shrnutí

V oblasti šíření projevů rasové, etnické či náboženské nenávisti a nesnášenlivosti hrálo hlavní roli hnutí Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura³. Zastínilo tradiční pravicové extremisty, jejichž význam postupně upadal. Stagnaci zažívaly i domobranecké skupiny. Tyto subjekty nepředstavují aktuální riziko pro demokracii. Jejich aktuální hrozba spočívá v **možných individuálních excesech, z dlouhodobějšího hlediska oslabují demokratické principy České republiky, poškozují její bezpečnostní garance a snižují její sociální soudržnost.**

Pokračovala symbióza mezi xenofobně se projevujícími subjekty a médii, která šíří **konspirační teorie a dezinformace**. Obě spektra významně pomáhala šířit proruskou propagandu.

Internet byl zaplněn řadou nenávistných projevů osob bez vazeb na extremistickou scénu.

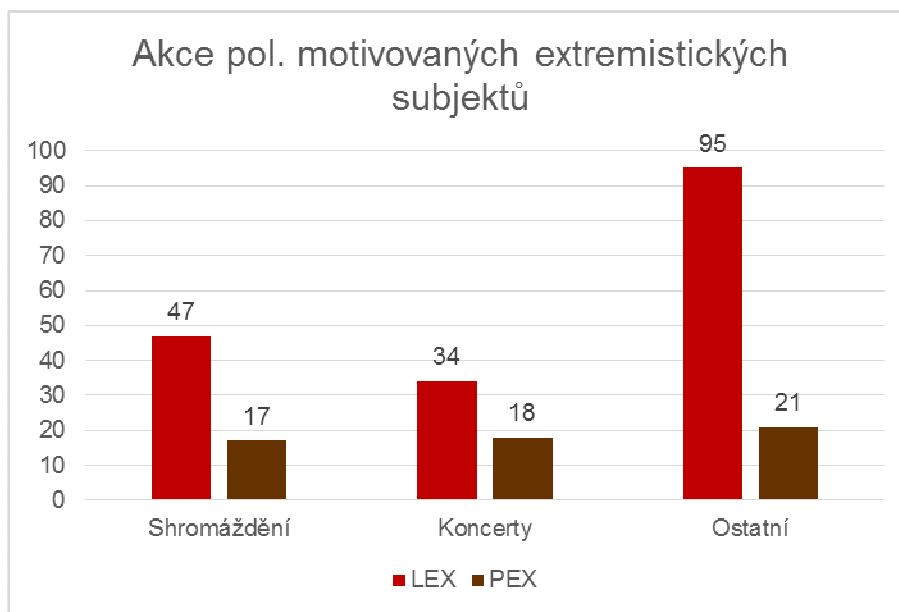
Levicoví extremisté, anarchisté i radikální komunisté, působili v řadě menších kolektivů, které nedokázaly oslovit širší veřejnost.

Policisté obvinili několik osob z podpory či financování nábožensky motivovaného terorismu.

V roce 2018 bylo Policií ČR **zjištěno 179 trestných činů s extremistickým podtextem**. Došlo k nárůstu **počtu stíhaných osob pro trestné činy spáchané z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek, a to v celkovém počtu 177 osob. Obžalováno pro tyto trestné činy bylo v roce 2018 celkem 159 osob. Bylo odsouzeno 54 osob pro skutky s nenávistnou pohnutkou.**

V roce 2018 bylo zaznamenáno **celkem 232 akcí pořádaných nebo s účastí extremistů**. Celkem 176 náleželo do levicově extremistického spektra a pouze 56 akcí do pravicově extremistického. Oproti roku 2017 lze sledovat výrazný meziroční pokles (celkem 334 akcí v roce 2017, 235 levicových extremistů a 99 pravicových extremistů).

³ Hnutí Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura není z pohledu definice Ministerstva vnitra považováno za extremistické. Je řazeno do kategorie „Projevy předsudečné nenávisti“.

3.2. Pravicoví extremisté

Politické strany

Tradiční pravicově extremistické politické strany se soustředily na neustálé opakování nenávistných klišé, která doplňovaly kritikou Evropské unie, NATO, či liberální demokracie. Jejich představitelé často hovořili o údajném morálním úpadku západní civilizace. Vlastní nová témata nedokázaly nastolit.

Hlavní subjekty, **Dělnická strana sociální spravedlnosti** (dále jen „DSSS“) a **Národní demokracie** (dále jen „ND“) nepředstavují přímé ohrožení demokracie. Jejich aktuální rizikovost lze zejména spatřovat v excesech jednotlivců. Z dlouhodobého hlediska je lze vnímat jako vědomý či nevědomý nástroj vlivového působení cizích států. Podkopávají bezpečnostní garance České republiky a narušují její sociální soudržnost.

Absence konkrétního politického programu a jakýchkoli odborníků na škále tvořivé lidské činnosti vedla **k totálnímu propadu obou stran v říjnových komunálních volbách**. Do zastupitelstev se dostali pouze jednotlivci.

DSSS nedokázala zareagovat na svoji klesající oblibu. Navzdory sérii politických neúspěchů se jejím **předsedou stal opět Tomáš Vandas**. Místopředsednický post obsadil dlouholetý neonacistický aktivista Jiří Froněk. Jednotlivé stranické buňky získaly oproti předchozím rokům vyšší autonomii. Výraznější aktivitu projevovaly jen organizace v Praze, Ústeckém, Jihočeském a Středočeském kraji. Dělnickou mládež opustili prakticky všichni organizačně schopnější aktivisté. Novým předsedou, fakticky už jen formálně fungujícího mládežnického uskupení, se stal Martin Aubrecht.

Významnější shromáždění spojená s DSSS byla zaměřena buď proti Romům, nebo proti cizincům. Srpnové shromáždění v Dubí reagovalo na internetnický incident na

tamním koupališti. Listopadová akce v Litvínově měla připomenout desetileté výročí násilností organizovaných neonacisty a fotbalovými chuligány. Obou akcí se zúčastnily pouze desítky osob, vesměs starších aktivistů. Pozornost si získaly pouze násilné či extremisticky motivované projevy jednotlivců. V Plzni uspořádaly DSSS a ND, společně s dalšími subjekty, prvomájové shromáždění s účastí 200 osob. V západočeské metropoli dokázaly obě strany najít společnou řeč. Jejich jediným tématem byl údajný „raketový vzestup zločinnosti“ cizinců. Xenofobní projevy plzeňských extremistů mají podporu některých fotbalových výtržníků podporujících klub Viktoria Plzeň.

DSSS si nadále udržela kontakty na Ľudovou stranu Naše Slovensko a Národnodemokratickou stranu Německa (Nationaldemokratische Partei Deutschlands – NPD). Pokračovalo její členství v evropské politické straně Aliance pro mír a svobodu. Tyto subjekty, navzdory původním rozpakům části jejich neonacistického personálního substrátu, vyjadřovaly podporu současnému režimu v Ruské federaci a tlumočily ve svých domovských zemích některé myšlenky vycházející z kremelské propagandy.

Nejvyšší soud odmítl dovolání Petra Borny, který v pozici kandidáta DSSS ve volbách do Poslanecké sněmovny šířil protiromské letáky. Tento politik byl odsouzen za trestný čin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod.

Stranu ND paralyzovala **série soudních líčení s jejím předsedou Adamem Bartošem**. Soudy mu dvakrát vyměřily podmíněné tresty za nenávistně motivované trestné činy. V prvním případě se jednalo o antisemitskou performaci v Polné na Jihlavsku, ve druhém pak o vydávání antisemitských knih a další nenávistné projevy.

Bartoš dále vyvolal pozornost svou účastí na Mezinárodním ekonomickém fóru v Jaltě, které mělo legitimizovat ruskou anexi Krymu, a podpořil Mezinárodní kongres mírumilovných sil, zaštítěný ruským nacionalistickým politikem Vladimírem Žirinovským. V únoru se předseda ND pochlubil návštěvou íránské ambasády. Bartoš rovněž navázal úzkou spolupráci se šéfredaktorem konspiračního webu Aeronet. S „vedoucím kolotoče“, jak si tento šéfredaktor přezdívá, je pojí prezentování antisemitských názorů, zejména šíření kvaziteorií o židovském spiknutí. Místopředseda ND Jan Sedláček přirovnal srpnový teroristický útok na české vojáky v Afghánistánu k atentátu na Reinharda Heydricha.

Další tradiční pravicově extremistické subjekty

Část bývalých aktivistů Dělnické mládeže a neformálních neonacistických uskupení se sdružila v uskupení s názvem **Národní a sociální fronta**. Tato organizace se výrazně orientuje na zahraničí a snaží se v okolních zemích hledat inspiraci. Její členové se např. zúčastnili listopadového Pochodu nezávislosti ve Varšavě, udržují přátelské styky také s německými a italskými kolegy.

Z neonacistického a chuligánského prostředí vzešla i organizace **Generace Identity**. Její aktivisté se považují za součást širšího evropského identitářského hnutí. Dlouhodobě se orientují i na zahraniční otázky, např. vyjadřují podporu režimu Bašára al Asada v Sýrii. Navzdory formálnímu distancování se od hitlerovského nacismu či tradičního neonacismu je charakterizují kontinuální nenávistně motivované projevy.

V roce 2018 bylo uspořádáno celkem **11 koncertů White power music**. Nejčastěji na nich vystupovaly kapely ze Slovenska. Čeští neonacisté navštěvovali i zahraniční koncerty,

zejména v Polsku, Německu a Maďarsku. Oblíbeným místem koncertů neonacistů se stala saská vesnice Ostritz, v blízkosti česko-polsko-německého trojmezí. Doprovodnou aktivitou hudebních festivalů se stalo pořádání bojových turnajů neonacisticky či rasisticky zaměřených zápasníků. S těmito bojovými turnaji je spojena i distribuce tematických oděvních značek, které jsou určeny stoupencům neonacistického hnutí.

Ve sledovaném období bylo zaznamenáno i několik **incidentů vyvolaných neonacistickými či rasistickými hooligans**. Dlouhodobě lze vidět nebezpečí těchto, často trénovaných a zkušených, násilníků v útocích na osoby mimo chuligánské prostředí, které s jejich počínáním nepočítají, nejsou na ně připraveny, anebo se mu nedokáží bránit. Neonacisticky či xenofobně motivované chuligánské tábory v České republice naprosto převažují. Dlouhodobě násilnicky a rasisticky se projevují např. chuligáni klubu Sigma Olomouc.

Ústavní soud zamítl stížnost Tomáše Kopeckého, který byl odsouzený za žhářský útok na Romy obývanou ubytovnu v Aši. Neuvěřil jeho tvrzení, že chtěl obyvatele „pouze“ postrašit.

3.3. Projevy předsudečné nenávisti

Projevy nesnášenlivosti nejsou dlouhodobě pouze doménou tradičních extremistů. Využívají jich i některé další populistické a vyhroceně nacionalistické subjekty. Tato uskupení, stejně jako např. DSSS či ND, mají v naprosté většině své agendy vytváření a podněcování nesnášenlivosti vůči jiným skupinám české společnosti. Často se mylně domnívají, že formálním distancováním se od rasismu a extremismu, či publikováním svých názorů v anonymním prostředí internetu se zbavují zodpovědnosti za své jednání. Jejich aktuální rizikovost spočívá v možných individuálních excesech, dlouhodobě pak oslabují demokracii a sociální soudržnost v České republice.

Z pohledu Ministerstva vnitra, stejně jako zpravodajských služeb či orgánů činných v trestním řízení, je méně podstatné politologické zkoumání, zda určitý subjekt naplňuje definiční znaky některého extremistického myšlenkového proudu. Daleko významnější je posuzování jeho nenávistné či nesnášenlivé prezentace. Z pohledu práva je přitom potřeba zdůraznit, že nenávistně motivované trestné činnosti se může dopouštět i osoba, která není členem či příznivcem extremistického hnutí. Projevů nesnášenlivosti se dopouštějí i jednotlivci, bez prokazatelné vazby na xenofobně orientované skupiny.

Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura

Nejvlivnějším aktérem na poli šíření náboženské či etnické nesnášenlivosti je hnutí **Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura** (dále jen „SPD“). Někteří jeho členové byli velmi aktivní v šíření informací zaměřených proti muslimům, imigrantům či Romům⁴. SPD záměrně cílí na skupiny obyvatel, u kterých předpokládá, že manipulativní informace, které jim soustavně předkládá, nebudou podrobovat kritické reflexi.

U Tomia Okamury a některých jeho kolegů bylo možné zaznamenat i protiromské projevy. Policisté v průběhu roku prověřovali a odložili trestní oznámení na tři poslance

⁴ Nástrojem pro pravidelné šíření těchto obsahů se stala sociální média, zejména Facebook.

tohoto hnutí, Tomia Okamuru, Radka Rozvorala a Miloslava Roznera, za výroky na adresu tábora v Letech u Písku. Městské státní zastupitelství v Praze nicméně v případě **Roznera** vrátilo věc detektivům zpět. **Pražští policisté následně požádali Poslaneckou sněmovnu o zbavení imunity tohoto politika.** Případ se již dostal na půdu imunitního výboru, v roce 2018 ale ještě nebylo poslanci rozhodnuto⁵. Tyto výroky vyvolaly velmi negativní odezvu mezi lidmi, kteří disponují osobní zkušeností s holokaustem.

Severomoravská organizace SPD varovala před občanským sektorem, jeho zástupce označila za „vlastizrádce“, kteří měli údajně chystat „český majdan“.

V roce 2018 probíhalo **trestní řízení s Jaroslavem Baldou**, který ve dvou případech pokácel stromy na železničních tratích ve středních Čechách. Jeho cílem bylo svést tyto činy na údajné islamistické teroristy a ovlivnit veřejné mínění proti muslimské komunitě. Pachatel byl velmi aktivním podporovatelem a příznivcem SPD a častým čtenářem médií šířících dezinformace a konspirační teorie.

Další subjekty

V průběhu uprchlické krize vzniklo několik uskupení, která spojovala různorodé osobnosti, které nastolovaly rozličná, často nesourodá témata (např. problematika exekucí, konspirační teorie apod.). Jedinými spojovacími prvky byly odpor k imigrantům či muslimům a kritika údajně upadající západní civilizace. Členové se nejprve socializovali v rámci sociálních sítí na internetu, posléze své aktivity přenášeli do reálného života. Někteří navázali přátelské vztahy k tradičním extremistům či podporovali SPD. Do tohoto spektra lze zařadit např. skupiny Čest, svoboda a respekt, Hej, občané ad.

Význam těchto subjektů v roce 2018 upadal. S vyčerpáním tématu migrace vyprchal mobilizační potenciál, navíc se začaly objevovat osobní animozity.

Do prostředí těchto skupin pronikly i myšlenky panslavismu, či prosazování slovanské vzájemnosti s dominantní rolí Ruské federace. Na toto téma vznikaly různé ideologické koncepty. Ty zatím nenašly v českém prostředí velkou odezvu, do budoucna však lze očekávat, že by mohly získat, zejména mezi mladými lidmi, své příznivce.

Individuální nenávistné projevy

Stejně jako v předchozích letech bylo možné registrovat, zejména ve virtuálním prostředí, celou řadu nenávistných výroků adresovaných mj. Romům, muslimům, imigrantům či zástupcům občanského sektoru. **U části české společnosti přetrvává přesvědčení, že prostředí internetu je do značné míry anonymní. Někteří autoři nenávistných textů se přitom mylně domnívají, že trestně právní odpovědnost se vztahuje pouze na příslušníky extremistických hnutí (např. neonacisty) nebo že formální distancování se od extremismu či rasismu zakládá jejich beztrestnost.** Stávající praxe orgánů činných v trestním řízení tuto falešnou domněnku vyvrací. Nejvyšší státní zastupitelství poskytl, za účelem prevence, několik případů jednání, které byly ze strany státních zastupitelství, či soudů posuzovány jako trestné.

⁵ V roce 2019 nejprve Mandátový a imunitní výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR vydání poslance nedoporučil. Sněmovna poté rozhodla, že poslance k trestnímu stíhání nevydává.

Státní zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 podal dne 18. 7. 2018 obžalobu na J. S. pro přečiny podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 trestního zákoníku a popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku, kterých se měl dopustit tím, že dne 24. 10. 2017 v restauraci Poslanecké sněmovny před více osobami vykřikoval, že „*buzeranti a lesby jsou nemoc, měli by se střílet hned po narození*“ a dále uvedl, „*buzeranti, Židi a Cigoši, všichni do plynu*“.

Státní zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 6 podal dne 15. 10. 2018 obžalobu na P. H. pro přečin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, 3 písm. a) trestního zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že ve facebookové diskusi pod článkem s fotografií novorozence I. K. uvedl: „*Je to opad, má to v genech. Bude se jen dál množit, kolik takovej negr bude mít za 25 let potomků. Takže za mě, dupnout na krk.*“

Trestním příkazem Okresního soudu v Karvině ze dne 26. 11. 2018 byl obviněný L. G. uznán nepravomocně vinným ze spáchání přečinu popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že dne 13. 10. 2018 napsal na stěnu výtahu mj. text „*Cikáni žije se vám dobře z našich daní? Hitlera na vás kurvy černé.*“ Byl mu uložen peněžitý trest ve výši 20.000 Kč.

Usnesením státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Mladé Boleslavi ze dne 25. 5. 2018, které nabylo právní moci dne 5. 6. 2018, bylo podmíněně zastaveno trestní stíhání obviněného P. D. pro přečin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, 3 písm. a) trestního zákoníku, kterého se dopustil tím, že ve facebookové diskusi pod článkem o iránských uprchlících uvedl: „*Měli tu rodinu pozabíjet, však co kurva. Nějaký muslim, koho to zajímá? Postřílet je do jednoho.*“ Obviněnému byla stanovena zkušební doba v trvání šesti měsíců.

Usnesením státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Chomutově ze dne 15. 5. 2018, které nabylo právní moci dne 22. 5. 2018, bylo podmíněně zastaveno trestní stíhání obviněného M. R. pro přečin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, 3 písm. a) trestního zákoníku, kterého se dopustil tím, že ve facebookové diskusi pod článkem s názvem „*Policie zastavila na D5 dva kamióny s uprchlíky*“ uvedl: „*Upálil bych je jak děti, tak rodiče, všechno to jsou příživnický svině, stejně z těch malejch zmrdů vyrostou teroristi.*“ Obviněnému byla stanovena zkušební doba v trvání jednoho roku.

Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 10. 4. 2018, které nabylo právní moci dne 17. 4. 2018, bylo podmíněně zastaveno trestní stíhání obviněného K. N. pro přečin hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, kterého se dopustil tím, že ve facebookové diskusi uvedl: „*Cikáni jsou jako medúzy – otravní a k ničemu.*“ Obviněnému byla stanovena zkušební doba v trvání jednoho roku.

Státní zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 6 podal dne 12. 6. 2018 obžalobu na tři obviněné Š. Č., T. S. a J. U. pro zločin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, 21 písm. e), odst. 3 tr. zákoníku a přečin hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, kterých se měli dopustit tím, že dne 4. 11. 2017 napadli v tramvaji poškozeného XY, řvali na něj, že je černá huba, že by se měl vrátit do Afriky, že je špinavý negr, vymáčkali na něj citróny a napadli ho údery pěstí a kopáním do hlavy a hrudníku, přičemž poškozený byl následně ošetřen na chirurgické klinice a rozvinula se u něj posttraumatická stresová porucha.

3.4. Paramilitární a domobranecké skupiny

Činnost těchto uskupení na celorepublikové úrovni stagnovala. Aktivní byly jen skupiny na lokální úrovni.

Zemská domobrana, kterou založili bývalí nespokojení členové Národní domobran, uspořádala několik lokálních cvičení, zejména ve Středočeském kraji, a jedno větší s názvem Podzim 2018. Její buňky tvoří často jednotlivci důchodového či předdůchodového věku.

Většina aktivit domobran se odehrávala pouze ve virtuálním prostředí. Podobně jako např. strany DSSS či ND, i domobranci na internetu uměle zveličují svůj význam.

Stejně jako u jiných nenávislně orientovaných subjektů, se i v případě domobran objevily osobní animozity a neshody nad dalším směřováním. Někteří představitelé domobran byli dokonce viněni z toho, že v těchto subjektech, namísto vlastenectví, realizují jen osobní ambice či že chtějí ze svých aktivit primárně generovat zisk.

Kromě xenofobních myšlenek byli domobraneckými skupinami často šířeny konspirační teorie a dezinformace. Domobrany přispívaly k šíření proruské propagandy. Někteří jejich členové se snažily vytvářet umělý dojem, že hrozí ozbrojený konflikt mezi „Západem“ a Ruskou federací, který by mohl eskalovat až do podoby třetí světové války.

Některé regionální pobočky se pokoušely navázat spoluprací s místními státními institucemi. V tomto případě účelově upozadovaly své reálné ideologické zázemí. **Podílely se na pořádání osvětových akcí či branných dnů.** Výše zmiňované domobranecké skupiny jsou z podstaty xenofobní, rasistické a naprosto odmítají zahraničně-politické směřování státu, a **proto lze případnou realizaci takových projektů hodnotit jako významné bezpečnostní riziko.**

3.5. Anarchistická scéna

Ze strany militantních anarchistů nebyla zaznamenána žádná násilná přímá akce. Radikální projevy byly prezentovány pouze na Internetu.

Dne 27. března Vrchní soud v Praze pravomocně zprostil viny skupinku anarchistů, kteří byli obžalováni z přípravy teroristického útoku na vlak s vojenským materiálem, když zamítl odvolání státního zástupce proti rozsudku Městského soudu v Praze z roku 2017.

Členská základna anarchistických skupin zůstala slabá. Přetrvávající fragmentaci se v srpnu pokusili změnit někteří aktivisté založením platformy **Kolektiv 115** (K115). Přestože K115 v druhé polovině roku pořádal většinu veřejných akcí, ke sjednocení scény to nevedlo.

Dalšími aktivními skupinami byly **Anarchistická federace** či platforma **Anarchist Black Cross**. Antifašistická akce byla minimálně aktivní a soustředila se na monitoring ideových odpůrců na internetu.

Střety s tradičními pravicovými extremisty fakticky ustaly, zřídka protesty anarchistů se zaměřovaly pouze proti hnutí SPD.

Veřejné akce anarchistického spektra ustoupily v roce 2018 celkově do pozadí ve prospěch nejrůznějších koncertů, happeningů či solidárních akcí zaměřených dovnitř hnutí.

Kromě projevů solidarity s úřady postihovanými kolegy se anarchisté **podporovali i Kurdy**. Zapojili se do protestů proti zadržení Sáliha Muslima, vyjadřovali i podporu kurdským milicím a regionu Rojava. V prosinci aktivisté nově vzniklého Výboru na obranu revoluce v Rojavě, jehož členy jsou i anarchisté, naházeli dýmovnice před budovu patřící tureckému velvyslanectví. Tento region se pro anarchisty po celém světě stává jakýmsi novým Chiapasem, tedy místem, kde se podle nich v praxi aplikují antiautoritářské myšlenky.

Dominantním tématem byla pro anarchisty i **podpora squattingu**. Navzdory rozhodnutím Nejvyššího, a posléze i Ústavního, soudu se nechtěli vzdát okupování Autonomního sociálního centra Klinika na pražském Žižkově. V únoru dočasně obsadili pražskou usedlost Šatovka.

Anarchisté zařadili do svého portfolia i **ekologická témata**. Podobně jako v roce 2017 se zúčastnili Klimakempu, který byl spojen s vniknutím několika aktivistů do dolu Bílina a jejich připoutání k rypadlu. V Německu se zapojili do obdobné akce s názvem Ende Gelände, jejímž cílem je bojovat proti rozšiřování hnědouhelného dolu Hambach. Účast anarchistických elementů na těchto akcích snižuje v očích řady úřadů jejich legitimitu.

3.6. Radikálně komunistická scéna

Radikální komunisté byli roztříštěni do řady kolektivů s malou členskou základnou. Domácím tématům se věnovali spíše okrajově, většinou se vyjadřovali k zahraničním událostem. Jejich rétorika nápadně připomínala doby normalizace.

Někteří aktivisté vyjadřovali podporu separatistickým republikám na východě Ukrajiny. Často docházelo k adorování Ruské federace a odsuzování Ukrajiny a Severoatlantické aliance. Část radikálně komunistické scény vyjadřovala nekritický obdiv ke KLDR, jakožto státu, který se pevně drží striktní komunistické linie.

Mezi aktivnější subjekty patřil **Komunistický svaz mládeže** a **Levá perspektiva**. Krajský soud v Brně pravomocně zrušil spolek Svaz mladých komunistů Československa, protože nedoložil právní důvod užívání prostor, v nichž má zapsané sídlo.

Ve sledovaném období bylo možné vysledovat spolupráci těchto subjektů s představiteli radikálního křídla Komunistické strany Čech a Moravy.

3.7. Média šířící nenávistné předsudky

Mediální projekty, které operují s cíleným šířením konspiračních teorií a dezinformací, se významně **podílely na šíření rasistických a xenofobních myšlenek**. Tato média podkopávají demokratické principy a oslabují sociální soudržnost v České republice. Některé projekty lze označit za spíše komerční. V takovém případě články spíše přejímají, prezentují řadu reklam a intenzivně žádají o příspěvky. Vedle nich existují i média, která vytvářejí vlastní narativy, konspirační teorie, či dezinformace a reklamní sdělení se u nich neobjevují. Některá média se stala „tiskovým orgánem“ extremistů či populistických subjektů. V takovém případě dávají prostor jejich představitelům, pozitivně komentují kauzy s nimi spojené či propagují jejich aktivity. Přejímají jejich nenávistné myšlenky, tyto multiplikují a snaží se z nich vytvořit legitimní politické téma. Typickým příkladem je spolupráce mezi šéfredaktorem Aeronetu a předsedou strany ND Adamem B. Bartošem.

Ve virtuálním prostředí vznikala celá řada skupin osob, které tyto mediální produkty sdílely a diskutovaly nad jejich obsahem. U osob, které nepodrobují tyto výstupy kritické reflexi, dokáží vytvářet pocity paniky, strachu, či ohrožení. Tento proces byl dobře zdokumentován v rámci trestního řízení s Jaromírem Baldou.

Za účelem dosažení větší sledovanosti byly „žurnalisty“ z těchto projektů vytvářeny nové skupiny na Facebooku, které výstupy těchto médií multiplikují. Jedná se o levný a efektivní postup, který je navíc snadný na údržbu.

Tato média se uchylují k určitému bipolárnímu vidění světa. Často používaná témata ilustruje tabulka:

Zkažený „Západ“	Perspektivní Ruská federace
Zkorumpované národní elity	Oslava stávajícího režimu
„Bruselský diktát“	Vláda pevné ruky
„Diktát Washingtonu“	Schopnost bránit se imigraci
Agresivní NATO	Obránce křesťanských tradic
Znovuzrozené mocenské choutky Německa	Obránce konzervativních hodnot
Protinárodní spiknutí (tajné nadnárodní dohody)	Koncept panslovanství – vyhrocený nacionalismus
Neschopnost bránit se muslimům	Hráz proti nacismu
Neschopnost bránit se imigrantům	Silný subjekt, který úspěšně odolává útokům zvnějšku
Neschopnost bránit se parazitujícím Romům	Spravedlivá a efektivní zahraniční politika
Židovské spiknutí	
Úpadek rodiny	

Sexuální deviace	
Lživá oficiální, či seriózní média	
Podpora „nacistické“ Ukrajiny	
Snaha o nové „majdany“	
Zkorumpovaní a a neschopní lidskoprávní aktivisté a neziskové organizace	

Témata jsou různě obměňována a vůbec nevadí, že jejich kombinace mohou působit nelogicky či být ve vzájemném rozporu. Příkladem může být strašení nebezpečím nacismu na straně jedné a na straně druhé šíření antisemitských klišé. Články často prezentují pouze názory bez faktů. Prezentované informace vůbec nemusí být pravdivé, nebo jsou pravdivé jen zčásti. Typicky lze zmínit např. nepravdivé zprávy o výskytu skupin ilegálních imigrantů. Někdy redakce zcela změní svůj postoj a neobtěžují se to čtenářům jakkoli zdůvodňovat.

Jedná se o velmi výkonný mechanismus, který zahltuje veřejný prostor stále novými sděleními. Z dlouhodobé obsahové analýzy vyplývá, že tato média často nesledují jednotnou informační linii, ale pouze vyvolávají informační chaos. Výsledkem je vymýcení racionální diskuse prostřednictvím argumentů a její nahrazení emotivními konspiračními polemikami.

Paleta těchto médií působících v České republice je poměrně široká. Na škále lze nalézt na jednom konci antisemitský Aeronet, který se snaží nastolovat nové konspirační teorie, na druhém konci např. Vlastenecké noviny, které převážně opakují zprávy z jiných webů a dodávají jim primitivně rasistický charakter.

V uplynulém roce bylo prověřováno celkem 11 tr. oznámení či poznatků souvisejících s obsahem zveřejněným prostřednictvím těchto webů. Nejčastěji se obsah týkal podezření na šíření poplašené zprávy (§ 357 tr. z.), hanobení národa, rasy či jiné skupiny osob (§ 355 tr. z.) a podněcování k nenávisti proti skupině obyvatel (§ 356 tr. z.). **Uvedených trestných činů se může dopustit i ten, kdo takový obsah šíří mezi dalšími obyvateli, např. prostřednictvím virtuálních sociálních sítí nebo řetězových e-mailových zpráv.**

3.8. Nábožensky motivovaný extremismus

Policisté **obvinili bývalého pražského imáma Sámera Shehadeha** z trestného činu financování a podpory a propagace terorismu. V listopadu byla tato osoba eskortována z Jordánska do České republiky. Kromě Sámera Shehadeha byl obviněn i Sámerův bratr a jeho žena, česká konvertitka k islámu. Manželský pár čelí i obvinění z členství v teroristické organizaci Džabhat Fatah aš-Šám (Fronta dobytí Sýrie). Na tuto dvojici byl vydán mezinárodní zatykač.

V jiném případě byla obviněna další osoba z financování terorismu. Zde se mělo jednat o údajnou podporu Islámského státu.

Probíhalo **trestní řízení se slovenským konvertitou k islámu Dominikem Kobulnickým**, kterého státní zástupce viní z přípravy teroristického útoku a z trestného činu založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka.

Bezpečnostní složky považují za největší výzvu možné **osamělé vlky**, u kterých neexistují žádné vazby na teroristické organizace, byť se po spáchání útoku k některé z nich přihlásí.

V průběhu roku **došlo v Afghánistánu ke třem teroristickým útokům**, které postihly české vojáky. Následkem útoku ze dne 5. srpna zahynuli tři lidé. Celkem pět zraněných si vyžádal útok ze 17. října. Jeden český voják byl zabit a další dva byli zraněni po dalším incidentu ze dne 22. října. Tyto události vyvolaly v České republice velký ohlas. Došlo i k případům, kdy byly tyto útoky schvalovány. Policie zatím obvinila dvě osoby z trestného činu podpory a propagace terorismu. V jednom případě se jednalo o vylepování plakátů, ve druhém o obsah uvedený na internetu. V dalších případech probíhalo prověřování.

V květnu zamítl Městský soud odvolání státní zástupkyně v kauze vydání knihy *Základy tauhídu* od Bilála Philipse. Případ byl spojen s rozsáhlou razií v pražských muslimských centrech v roce 2014. Nejvyšší státní zastupitelství posléze v této kauze podalo dovolání k Nejvyššímu soudu.

Bezpečnostní informační služba v říjnu informovala, že společně se zahraničními partnery **odhalila, analyzovala a nakonec iniciovala vypnutí sítě hackerských serverů** na území České republiky. Za provozováním serverů, jehož cílem měla být kybernetická špionáž, podle služby téměř jistě stojí **militantní hnutí Hizballáh**. Útoky, cílící na mobilní zařízení, zneužívaly falešných profilů atraktivních dívek na Facebooku.

S ohledem na končící válečný konflikt s Islámským státem lze předpokládat přesun bojovníků Islámského státu či jejich příbuzných na evropský kontinent. Ti mohou představovat bezpečnostní riziko z pohledu možné radikalizace nebo přípravy teroristického útoku.

Policie ČR eviduje **celkem 16 osob s vazbou na Českou republiku, které podezřívá z toho, že se jedná o tzv. zahraniční bojovníky**. Čtyři jsou občany České republiky, ostatní měly nějakou formu pobytu, či zde např. měly blízké příbuzné. Pět z nich bylo obviněno (jedna osoba je ve vazbě, čtyři osoby jsou na útěku). Jedna osoba se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody. U třech osob se předpokládá, že zahynuly.

V několika případech bezpečnostní složky detekovaly pohyb osob s vazbou na mezinárodní terorismus přes Českou republiku. Relevantní poznatky jsou pravidelně sdíleny se zahraničními partnery.

Česká republika znovu otevřela v květnu v Jeruzalémě honorární konzulát, v listopadu pak ve stejném městě Český dům. Prezident Miloš Zeman uvedl v projevu v izraelském Knesetu, že si přeje přesunutí českého velvyslanectví z Tel Avivu do Jeruzaléma. Tyto akty, spojené s Jeruzalémem, mají velký symbolický význam a jsou vnímány v muslimském světě velmi citlivě.

V průběhu roku platil první stupeň ohrožení terorismem.

3.9. Statistiky nenávistně motivované trestné činnosti

3.9.1. Úvod

Policejní statistiky se zpracovávají na základě **Evidenčně statistického systému kriminality Policejního prezidia** (dále jen „ESSK“). **Statistická data Ministerstva spravedlnosti, z nichž vychází i Nejvyšší státní zastupitelství, mají jiný horizont vykazování než statistika policejní.** Není pro ně rozhodná doba, kdy se skutek stal, ale kdy státní zástupce zpracoval obžalobu, rozhodl o zastavení věci apod. Absence provázanosti těchto tří statistik je velkým handicapem, nicméně v současné době není technicky možné tento problém vyřešit.

Do roku 2009 se policejní statistiky řídily podle zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu ve znění pozdějších předpisů. Rozlišovaly tedy 7 krajů a hl. m. Praha. Od 1. ledna 2010 je členění statistik totožné s vyššími územně správními celky, rozlišují tedy 14 krajů. Tato změna komplikuje meziroční komparaci dat z hlediska krajů před a po roce 2009.

ESSK byl vytvořen v 70. letech minulého století. V současné době bylo shledáno mnoho ukazatelů zastaralých a nevyhovujících. Proto bylo v roce 2016 přistoupeno **k rozsáhlé rekonstrukci tohoto systému.** Cílem rekonstrukce je aktualizovat data na současné podmínky, zpřesnit je, zjednodušit jejich výpočet a zpřístupnit je široké veřejnosti ve srozumitelnější a dosažitelnější podobě.

Tato rekonstrukce se týká **přechodu na jiné softwarové vybavení. Je měněn způsob toku dat z informačního systému Evidence trestního řízení do ESSK. Jsou přehodnocovány i algoritmy počítající statistická čísla.** Rekonstrukce, vyhodnocování a úpravy systému probíhají za plného provozu a jsou doladovány průběžně. Důsledkem této rekonstrukce v konečné podobě bude neporovnatelnost dat s minulým obdobím, a to zejména v ukazatelích počtů stíhaných osob a jimi spáchaných skutků.

Byla provedena zásadní změna v systému počítání stíhaných osob. V minulosti se stíhané osobě přičítala pouze nejzávažnější trestná činnost. Spáchal-li pachatel v rámci jednoho čísla jednacího např. trestný čin vraždy a k tomu trestný čin zanedbání povinné výživy, pak byl jako stíhaná osoba započítán pouze u vraždy. V současné době bude při výpočtu stíhaných osob brána v potaz jeho veškerá trestná činnost. Ve statistice se to projevuje tím, že pokud se budeme dotazovat na počet pachatelů pro celkovou trestnou činnost, vyjde rozdílné číslo, než budeme-li se dotazovat na počty pachatelů po jednotlivých druzích trestné činnosti a ty pak sečteme. **Jeden pachatel bude započten tolikrát, kolik druhů trestné činnosti spáchal.**

Statistiku trestné činnosti policistů dříve zpracovávala Inspekce Policie ČR, která však byla od 1. ledna 2012 nahrazena Generální inspekcí bezpečnostních sborů. Data od roku 2011 už poskytuje právě Generální inspekce.

V rámci nestandardních statistických výstupů jsou rovněž Policejním prezidiem zpracovávány od roku 2005 statistiky k zjištěným trestným činům s antisemitským podtextem⁶. K 1. lednu 2005 byly v rámci ESSK rozšířeny číselníky k extremistické

⁶ V období před tímto rozšířením statistik docházelo v celé Evropě k nárůstu trestných činů s antisemitským kontextem. Téma antisemitismu se stalo prioritním jak pro Evropskou unii, tak pro mezinárodní organizace.

kriminalitě o kódy umožňující zvláště identifikovat tr. činy motivované náboženskou a národnostní nesnášenlivostí vůči Židům a židovské víře, včetně útoků proti objektům židovských obcí a jejich zařízení, synagogám a židovským hřbitovům.

Od roku 2011 jsou ve Zprávě uváděny trestné činy motivované nenávistí vůči Romům. K této statistice je nutné doplnit vysvětlující komentář. V policejních statistikách se u obětí trestných činů nerozlišuje etnicita, ani národnost. Lze pouze vysledovat, že obětí byl cizinec. V policejním ESK se ale evidují trestné činy motivované národnostní nesnášenlivostí nebo nenávistí proti Čechům, Moravanům a Slezanům, Polákům, Němcům, Ukrajincům, Vietnamcům, Maďarům, Rusům a Rusínům, Romům, Židům, Arabům, Číňanům a jiným národnostem. Aby byl trestný čin motivovaný nenávistí vůči Romům vykázán v policejní statistice, musejí být splněny tyto podmínky: 1) policista při vyplňování Formuláře o trestném činu tento vyhodnotí jako trestný čin s extremistickým podtextem, 2) poškozený o sobě uvede, že je Rom, nebo se jedná o trestný čin proti objektu s jasným vztahem k romské národnosti (např. pachatel nasprejuje rasistický nápis na Památník romského holocaustu, či Muzeum romské kultury apod.). V této statistice nejsou evidovány trestné činy proti Romům, u kterých nebyl prokázán protiromský podtext (např. když je Romovi ukraden automobil, aniž by pachatel věděl, že majitelem je Rom). Řada Romů v ČR se navíc k romské národnosti nehlásí. Čísla v této statistice jsou pouze orientační a mají omezenou vypovídající hodnotu.

Statistika Policie ČR je postavena pouze pro meziroční, nikoliv pro měsíční, porovnávání. Počítáno a porovnáváno je vždy období od 1. ledna do konce sledovaného období. Nelze tedy získat počty za jednotlivé měsíce. Vzhledem k tomu, že trestní řízení je probíhajícím procesem, prostým odečtem po sobě následujících období by bylo získáno jakési imaginární číslo, které za určitých okolností může nabývat záporných hodnot.

Celkový počet stíhaných osob není součtem hodnot, neboť osoba může spáchat tr. činnost ve více krajích a zároveň více skutků a byla by započítána duplicitně. Toto platí od počátku roku 2016.

3.9.2. Celorepubliková statistika

Pro následující statistické vyhodnocení byly jako činy s extremistickým podtextem započítány skutky vybraných takticko-statistických klasifikací označené příznakem extremismu.

Celkově bylo v roce 2018 na území České republiky spácháno 192.405 trestných činů. Na tomto čísle se činy s extremistickým podtextem podílely 0,09 %. V roce 2018 bylo Policií ČR **zjištěno 179 trestných činů s extremistickým podtextem. V meziročním srovnání došlo k nárůstu zjištěných extremistických činů o 26.**

Z výše uvedených trestných činů **bylo objasněno 59,8 % tj. 107** (v roce 2017 to bylo 66,7 %, 102 tr. č.).

Za rok 2018 bylo evidováno celkem **136 stíhaných osob** u skutků s extremistickým podtextem.

Celkový počet trestných činů s extremistickým podtextem zaevidovaných na území ČR v letech 2006 až 2017

Rok	Zaevidováno TČ	Podíl na celkové kriminalitě (%)	Objasněno TČ	Stíháno a vyšetřováno osob
2006	248	0,07	196	242
2007	196	0,05	119	181
2008	217	0,06	126	195
2009	265	0,08	186	293
2010	252	0,08	168	231
2011	238	0,08	157	246
2012	173	0,06	116	208
2013	211	0,06	144	198
2014	201	0,07	132	157
2015	175	0,07	114	154
2016	143	0,07	99	x
2017	153	0,08	102	132
2018	179	0,09	107	136

Zdroj: PCR, 2017

3.9.3. Statistika podle krajů

Počty skutků

spácháno na území kraje	období 1.1.-31.10.2018		období 1.1.-30.11.2018		období 1.1.-31.12.2018	
	registrováno	objasněno	registrováno	objasněno	registrováno	objasněno
Hl. m. Praha	41	16	44	19	51	20
Středočeský	15	8	17	10	17	10
Jihočeský	12	6	14	7	12	8
Plzeňský	16	10	18	13	18	13
Ústecký	25	16	28	20	29	22
Královéhradecký	6	6	6	6	6	6
Jihomoravský	12	4	12	4	12	5
Moravskoslezský	13	9	14	10	14	10
Olomoucký	2	1	4	1	5	1
Zlínský	5	4	5	4	5	5
Vysočina	3	3	3	3	3	3
Pardubický	2	1	2	1	1	1
Liberecký	5	3	5	3	5	3

Karlovarský	1	0	1	0	1	0
CELKOVÝ SOUČET	158	87	173	101	179	107

Počty stíhaných osob

spácháno na území kraje	období 1.1.-31.10.2018	období 1.1.-30.11.2018	období 1.1.-31.12.2018
	počet	počet	počet
Hl. m. Praha	29	33	34
Středočeský	8	9	9
Jihočeský	7	9	10
Plzeňský	12	15	15
Ústecký	22	26	28
Královéhradecký	6	6	6
Jihomoravský	3	3	4
Moravskoslezský	13	14	14
Olomoucký	2	2	2
Zlínský	6	6	7
Vysočina	3	3	3
Pardubický	1	1	1
Liberecký	3	3	3
Karlovarský	0	0	0
CELKOVÝ POČET	115	130	136

Za rok 2018 bylo registrováno **nejvíce skutků s extremistickým podtextem v Praze (51)** a dále pak v Ústeckém kraji (29) a v kraji Plzeňském (18). **Nejvíce stíhaných osob u skutků s extremistickým podtextem bylo evidováno v Praze (34)**, dále pak v Ústeckém kraji (28).

3.9.4. Statistika podle skutků

Počty skutků

Takticko statistická klasifikace	období 1.1.-31.10.2018		období 1.1.-30.11.2018		období 1.1.-31.12.2018	
	registrováno	objasněno	registrováno	objasněno	registrováno	objasněno
úmyslné ublížení na zdraví (§ 145 - 146a)	7	3	7	3	7	4

nás. a vyhr. proti sk. obyv. a jednotliv. (§ 352)	24	15	28	18	29	19
nebezpečné vyhrožování (§ 353)	0	0	0	0	0	0
poškození cizí věci (§ 228)	0	0	0	0	0	0
výtržnictví na sport. a veřej. akcích (§ 358)	7	7	7	7	7	7
sprejství (§ 228/2)	2	1	3	1	3	1
hanobení národa rasy, etnické, jiné skup. (§ 355)	33	13	33	15	36	15
podněcování k národ. a rasové nenávisti (§ 356)	20	12	22	14	25	15
podpora a propagace hnutí (§§ 403, 404, 405)	65	36	73	43	72	46
CELKOVÝ SOUČET	158	87	173	101	179	107

Počty stíhaných osob

Takticko statistická klasifikace	období 1.1.- 31.10.2018	období 1.1.- 30.11.2018	období 1.1.- 31.12.2018
	počet	počet	počet
úmyslné ublížení na zdraví (§ 145 - 146a)	6	6	7
nás. a vyhr. proti sk. obyv. a jednotliv. (§ 352)	22	26	27
nebezpečné vyhrožování (§ 353)	0	0	0
poškození cizí věci (§ 228)	0	0	0
výtržnictví na sport. a veřej. akcích (§ 358)	12	12	12
sprejství (§ 228/2)	1	1	1
hanobení národa rasy, etnické, jiné skup. (§ 355)	21	23	23
podněcování k národ. a rasové nenávisti (§ 356)	20	22	23
podpora a propagace hnutí (§§ 403, 404, 405)	42	49	52
CELKOVÝ POČET	115	130	136

Nejčastěji byly v roce 2018 zastoupeny TČ evidované v takticko-statistické skupině „podpora a propagace hnutí“ (§§ 403, 404, 405) v počtu 72 skutků.

Z hlediska skladby stíhaných osob, jich bylo nejvíce, celkem 52, stíháno pro TČ evidovaný v takticko-statistické skupině „podpora a propagace hnutí“ (§§ 403, 404, 405).

3.9.5. Trestná činnost motivovaná nenávistí vůči vybraným skupinám

V roce 2018 bylo zaevidováno 15 trestných činů majících antisemitský podtext. Oproti roku 2017 došlo k poklesu o 12 skutků.

Trestné činy s antisemitským podtextem v roce 2018 představovaly 8,4 % z celkového počtu trestných činů mající extremistický podtext. V roce 2017 se jednalo 17,6 %.

V roce 2018 bylo zaevidováno celkem 36 trestných činů motivovaných nenávistí proti Romům. Jde o nárůst o devět skutků oproti minulému roku. Tyto trestné činy se v roce 2018 podílely na celkovém počtu trestných činů s extremistickým podtextem 20,1 procentními body.

V roce 2018 Policie ČR zaznamenala osm **trestných činů motivovaných nenávistí k muslimům**. V roce 2017 jich evidovala tři. Ve stejném roce Policie ČR zaznamenala také **sedm trestných činů motivované nenávistí k Arabům**. Oproti roku 2017 se jedná o nárůst o pět skutků.

3.9.6. Trestná činnost příslušníků bezpečnostních sborů

V roce 2018, stejně jako v předcházejících letech 2013 až 2017, nebyl z trestné činnosti mající znaky extremismu obviněn žádný příslušník ani zaměstnanec bezpečnostního sboru.

3.9.7. Trestná činnost příslušníků Armády ČR

V roce 2018 neevidovala Vojenská policie ani jeden případ protiprávního jednání s extremistickým podtextem, ve kterém by byly zahájeny úkony trestního řízení ve smyslu příslušných ustanovení trestního řádu.

V rámci Armády České republiky nedocházelo k projevům pravicového extremismu. Relevantní aktivity levicových extremistů či anarchistů namířené vůči rezortu Ministerstva obrany Vojenské zpravodajství nezaznamenalo. Činnost domobraneckých uskupení paramilitárního charakteru prozatím neindikuje přenos vojenských schopností mimo kontrolu rezortu Ministerstva obrany.

3.9.8. Soudní statistiky

V roce 2018 odsoudily soudy ČR pravomocně celkem 54.488 osob (v roce 2017 – 55.069, v roce 2016 – 61.399 v roce 2015 – 65.569, v roce 2014 – 72.854, v roce 2013 – 77.976, v roce 2012 – 71.471, v roce 2011 celkem 70.160, v roce 2010 celkem 69.953, v roce 2009 – 73.752), což představuje oproti roku 2017 snížení o 581 osob, tj. o 1,06 %. Z tohoto počtu bylo odsouzeno v roce 2018 celkem **54 osob s rasovým podtextem**. Tento počet představuje pouze 0,099 % z celkového počtu pravomocně odsouzených v tomto roce.

Ve srovnání s rokem 2017 zaznamenáváme nárůst počtu pravomocně odsouzených za trestný čin spáchaný s rasovým podtextem (o 7 osob, tj. o cca 14,9 %, když v předchozím roce 2017 bylo za tyto delikty odsouzeno celkem 47 osob, v roce 2016 – 77 osob, v roce 2015 – 54 osob, v roce 2014 – 52 osob, v roce 2013 – 71 osob, v roce 2012 – 83 osob, v roce 2011 – 111 osob, v roce 2010 – 96 osob, v roce 2009 pak celkem 103 osob). Z uvedených údajů je zřejmé, že podíl těchto deliktů na celkovém počtu pravomocně odsouzených v ČR zůstává velmi nízký. V absolutních číslech pak osciluje v posledních osmi letech mezi cca 50 až 100 pachatelů.

Pachatelé byli v roce 2018 odsouzeni za tyto trestné činy⁷:

Trestný čin	Ustanovení tr. zákoníku (TZ)	Počet osob
		2018, (tr.z.40/2009)
Ublížení na zdraví	§ 146	1
Rvačka	§ 158	1
Porušování domovní svobody	§ 178	2
Poškození cizí věci	§ 228	4
Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu	§ 326	1
Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci	§ 352	10
Nebezpečné vyhrožování	§ 353	3
Nebezpečné pronásledování	§ 354	2
Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení	§ 355	13
Podněcování nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod	§ 356	11
Výtržnictví	§ 358	19
Schvalování trestného činu	§ 365	2
Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka	§ 404	25
Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia	§ 405	6

V roce 2018 byli pachatelé těchto deliktů **nejčastěji odsouzeni pro trestný čin projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka** podle § 404 TZ – 25 osob. Následují odsouzení pro trestný čin podle § 355 TZ – hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení – celkem 27 osob. Třetím nejčastějším deliktem je trestný čin výtržnictví spáchané s rasovým podtextem § 358 TZ – 19 osob.

Za uvedené trestné činy s rasovým podtextem byl **jedné osobě uložen nepodmíněný trest odnětí svobody, a to v rozmezí od jednoho do pěti let**. Z odsouzených osob za trestné činy s rasovým podtextem byly soudy označeny **tři osoby jako recidivisté**. Trest **odnětí svobody s podmíněným odkladem** jeho výkonu soudy v roce 2018 **pravomocně uložily 38 osobám**. Trest **obecně prospěšných prací** byl uložen **v pěti případech**. Odsouzeni byli jeden mladistvý pachatel a dvě ženy.

⁷ Součet je větší než 54, protože jedna osoba může být (a často také je) odsouzená za více trestných činů

3.9.9. Statistiky Nejvyššího státního zastupitelství

Přehled o trestných činech spáchaných z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek v letech 2008–2018

Trestné činy spáchané z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek	Stíháno celkem osob	Obžalováno celkem osob
2008	200 (+41 ZPŘT)	185 (+40 ZPŘT)
2009	194 (+34 ZPŘT)	183 (+32 ZPŘT)
2010	225 (+63 ZPŘT)	213 (+58 ZPŘT)
2011	218 (+66 ZPŘT)	209 (+59 ZPŘT)
2012	224 (+65 ZPŘT)	213 (+61 ZPŘT)
2013	120 (+81 ZPŘT)	115 (+77 ZPŘT)
2014	139 (+45 ZPŘT)	129 (+43 ZPŘT)
2015	130 (+29 ZPŘT)	115 (+22 ZPŘT)
2016	95 (+33 ZPŘT)	92 (+30 ZPŘT)
2017	98 (+31 ZPŘT)	90 (+29 ZPŘT)
2018	144 (+33 ZPŘT)	128 (+31 ZPŘT)

V roce 2018 došlo k nárůstu počtu stíhaných osob pro trestné činy spáchané z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek, a to v celkovém počtu 177 osob (+48 oproti roku 2017, +49 oproti roku 2016). Obžalováno pro tyto trestné činy bylo v roce 2018 celkem 159 osob (+40 oproti roku 2017, +37 oproti roku 2016).

V roce 2018 bylo v České republice stíháno celkem 38.186 osob (v případě zkráceného přípravného řízení se jednalo celkem o 38.415 osob). Obžalováno bylo v roce 2018 celkem 33.832 osob (u 36.133 osob byl podán návrh na potrestání). **Podíl stíhaných osob (+ zkrácené přípravné řízení) za trestné činy spáchané z rasové, národnostní a jiné nenávistné pohnutky k celkovému počtu stíhaných osob (+ zkrácené přípravné řízení) činil 0,231 %. V případě obžalovaných osob (+ podané návrhy na potrestání) za trestné činy spáchané z rasové, národnostní a jiné nenávistné pohnutky k celkovému počtu obžalovaných osob (+ podané návrhy na potrestání) se jednalo o 0,227 %.**

Podíl trestných činů spáchaných z rasových, národnostních či jiných nenávistných pohnutek na celkovém objemu kriminality byl i v roce 2018 minimální. Přesto tento typ trestné činnosti nelze podceňovat. Orgány činné v trestním řízení by se měly zaměřit zejména na důsledný postih nenávistných projevů na internetu a sociálních sítích.

Údaje o počtu stíhaných a obžalovaných osob pro trestné činy spáchané z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek v letech 2008–2018

ČR	§ 196/2 tr. zákona § 352/2 tr. zákoníku		§ 196/3 tr. zákona § 352/3 tr. zákoníku		§ 198 tr. zákona § 355 tr. zákoníku		§ 198a tr. zákona § 356 tr. zákoníku		§ 219/2g tr. zákona § 140/3g tr. zákoníku		§ 221/2b tr. zákona § 146/2e tr. zákoníku	
	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal
2008	31	30	0	0	36	35	7	7	1	1	5	5
2009	33	32	6	6	19	19	7	4	0	0	19	19
2010	46	44	40	37	39	38	6	4	0	0	7	7
2011	41	39	38	37	35	35	5	5	1	1	17	16
2012	41	40	29	28	34	31	8	7	0	0	23	22
2013	15	15	5	5	27	25	2	2	0	0	21	21
2014	13	12	3	3	23	18	6	6	2	2	8	8
2015	17	15	5	5	25	24	4	3	0	0	6	5
2016	17	17	19	19	17	17	7	5	0	0	3	3
2017	10	8	3	3	10	9	6	5	0	0	13	12
2018	20	18	11	11	26	23	27	20	0	0	8	8

ČR	§ 222/2b tr. zákona § 145/2f tr. zákoníku		§ 235/2f tr. zákona § 175/2f tr. zákoníku		§ 257/2b tr. zákona § 228/3b tr. zákoníku		§ 260 tr. zákona § 403 tr. zákoníku		§ 261 tr. zákona § 404 tr. zákoníku		§ 261a tr. zákona § 405 tr. zákoníku	
	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal
2008	9	9	0	0	2	2	29	29	72	61	8	6
2009	21	21	0	0	1	1	25	24	66	60	4	4
2010	1	1	1	0	1	1	39	38	42	40	2	2
2011	0	0	0	0	0	0	15	15	62	57	4	4
2012	2	2	2	2	1	0	27	27	52	49	5	5
2013	3	3	0	0	1	1	18	18	27	24	1	1
2014	3	3	1	1	3	3	15	15	57	53	5	5
2015	2	2	0	0	3	3	8	8	57	47	3	3
2016	1	1	0	0	3	3	0	0	27	26	1	1
2017	1	1	0	0	5	5	2	0	44	43	4	4
2018	1	1	3	3	2	2	6	6	31	28	9	8

Oproti roku 2017 došlo v roce 2018 k nárůstu počtu stíhaných a obžalovaných osob pro trestné činy spáchané z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek (viz tabulka č. 1).

Na tomto nárůstu se podílel zejména **trestný čin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 trestního zákoníku** (+21 stíhaných osob oproti roku 2017 a +15 obžalovaných osob oproti roku 2017) a **trestný čin hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 trestního zákoníku** (+16 stíhaných osob oproti roku 2017 a +14 obžalovaných osob oproti roku 2017), **trestný čin násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 trestního zákoníku** (+10 stíhaných osob oproti roku 2017 a +10 obžalovaných osob oproti roku 2017) a **trestný čin násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 3 trestního zákoníku** (+ osm stíhaných osob oproti roku 2017 a + osm obžalovaných osob oproti roku 2017).

Zcela nepatrný nárůst lze sledovat také v případě **trestného činu popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku** (+ pět stíhaných osob oproti roku 2017 a + čtyři obžalované osoby oproti roku 2017), **trestného činu založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka podle § 403 trestního zákoníku** (+ čtyři stíhané osoby oproti roku 2017 a + šest obžalovaných oproti roku 2017) a **trestného činu vydírání podle § 175 odst. 2 písm. f) trestního zákoníku** (+ tři stíhané osoby oproti roku 2017 a + tři obžalovaní oproti roku 2017).

Byť **trestný čin projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku** dlouhodobě patří ve sledované kategorii k nejčastěji se vyskytujícímu trestnému činu (31 stíhaných osob v roce 2018, 28 obžalovaných osob v roce 2018), oproti roku 2017 došlo k poklesu stíhaných osob (-13) a obžalovaných osob (-15). Tento pokles je však vyvážen nárůstem nenávistných výroků na internetu a sociálních sítích.

Snížení počtu stíhaných osob byl zaznamenán také v případě **trestného činu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 2 písm. e) trestního zákoníku** (- pět osob oproti roku 2017) a počtu obžalovaných osob (- čtyři osoby oproti roku 2017). Zcela o zanedbatelný pokles šlo v roce 2017 také v případě **trestného činu poškození cizí věci podle § 228 odst. 3 písm. b) trestního zákoníku** (- tři stíhané osoby a - tři obžalované osoby).

Shodné hodnoty jako v roce 2017 vykazoval pouze **trestný čin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 2 písm. f) trestního zákoníku** (v roce 2018 byla stíhána jedna osoba a jedna osoba byla obžalována) a **trestný čin vraždy podle § 140 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku** (žádná osoba nebyla stíhána a obžalována).

Přehled vybraných extremisticky, rasově a xenofobně motivovaných trestných činů sledovaných v roce 2017 odborem trestního řízení Nejvyššího státního zastupitelství:

Pokud jde o trestné činy extremistického a nenávistného charakteru („hate crime“) lze konstatovat, že stejně jako v loňském roce **nedošlo podle informací státního zastupitelství k útokům spáchaným z rasové pohnutky, jimiž by byla způsobena smrt**. Nejčastějšími delikty v oblasti extremismu jsou případy tzv. hajlování, prezentace „závadových“ symbolů

na oblečení či jejich nasprejování na budovy, resp. veřejná prezentace závadových tetování, nenávistné výroky publikované na internetu, rasově motivované urážky apod.

Lze pozorovat pokles „čisté“ propagace extremistických hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka, který je však vyvážen nárůstem nenávistných výroků na internetu, a to zvláště na sociálních sítích.

Nenávistné projevy, které byly dříve zaměřeny zejména vůči Romům, se částečně přesunuly vůči muslimům a imigrantům a směřovaly i vůči osobám, které se k přijímání a pomoci uprchlíkům stavějí vstřícně.

3.9.10. Statistiky Probační a mediační služby

Ze souhrnného počtu spisů, které střediska Probační a mediační služby (dále jen „PMS“) od vzniku služby řešila, vyplývá, že podíl spisů PMS souvisejících s extremisticky motivovanými trestnými činy je dlouhodobě nízký, od roku 2002 se jedná cca od 0,2 % do 0,7 % podílu z celkového počtu nově evidovaných spisů v daném roce. **Pro rok 2018 je podíl těchto spisů 0,2 %** (celkem spisů 26.363). Ve srovnání s předchozím rokem by se jednalo o stejný podíl jako v roce předchozím.

Počty případů trestné činnosti s extremistickým podtextem v jednotlivých soudních krajích v letech 2014-18

soudní kraje	2014 celkem spisů	z toho s extrémistickým podtextem	2015 celkem spisů	z toho s extrémistickým podtextem	2016 celkem spisů	z toho s extrémistickým podtextem	2017 celkem spisů	z toho s extrémistickým podtextem	2018 celkem spisů	z toho s extrémistickým podtextem
Praha	2 593	12 (0,5%)	2841	13 (0,5%)	2748	8 (0,3%)	2523	6 (0,2%)	2 578	8 (0,3%)
Středočeský	3 793	5 (0,1%)	3604	6 (0,2%)	3539	8 (0,2%)	3268	4 (0,1%)	3 146	8 (0,3%)
Jihočeský	2 211	4 (0,2%)	2277	7 (0,3%)	2066	4 (0,2%)	1858	4 (0,2%)	1 737	1 (0,1%)
Západočeský	3 038	4 (0,1%)	3014	6 (0,2%)	2885	3 (0,1%)	2648	5 (0,2%)	2 649	9 (0,3%)
Severočeský	5 619	18 (0,3%)	5373	7 (0,1%)	5371	19 (0,4%)	5037	10 (0,2%)	4 751	12 (0,3%)
Východočeský	3 000	4 (0,1%)	2809	0 (0,0%)	2757	1 (0,0%)	2660	6 (0,2%)	2 584	4 (0,2%)
Jihomoravský	4 966	8 (0,2%)	4853	7 (0,1%)	4588	13 (0,3%)	4149	4 (0,1%)	3 836	8 (0,2%)
Severomoravský	6 317	4 (0,1%)	5965	11 (0,2%)	5833	4 (0,1%)	5576	7 (0,1%)	5 082	11 (0,2%)
celkem ČR	31 537	60 (0,25%)	30 736	57 (0,2%)	29787	60 (0,2%)	27719	46 (0,2%)	26 363	61 (0,2%)

Zdroj: standardní nápadová Statistika a export dat PMS

Z hlediska trestně právní kvalifikace se většina spisů projednávaných PMS v roce 2018 v této souvislosti týkala trestného činu „Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka § 404“ 37 %, dále „Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci § 352“ a trestný čin „Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 kde v obou případech se jednalo o 23 % ze všech evidovaných spisů, souvisejících s extremisticky motivovanými trestnými činy. Ostatní trestné činy (§ 356, § 403 a § 405) se vyskytovaly v evidenci PMS v minimální míře.

4. Zahraniční vlivy dopadající na Českou republiku

4. 1. Pravicový extremismus v zahraničí

Aliance pro mír a svobodu (Alliance for Peace and Freedom – dále jen „APF“) byla v roce 2018 vyjmuta Úřadem pro evropské politické strany ze svého rejstříku, protože nesplnila upravené podmínky registrace dle Nařízení Evropského parlamentu a rady o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací. To pak mělo obdobný dopad i na její stranickou nadaci **Europa Terra Nostra**, která byla odregistrována z rejstříku evropských politických nadací. Oba subjekty proto nemohou získat finanční prostředky z evropského rozpočtu. Členem APF je i DSSS, jejíž předseda Vandas se v květnu zúčastnil celoevropského kongresu v Miláně. Do APF vstoupil v březnu 2018 i francouzský pravicový extremist **Jean Marie Le Pen** poté, co byl vyloučen z Národní fronty (Front National). Le Pen v minulosti navštívil i Českou republiku. Úřad pro evropské politické strany v roce 2018 odregistroval i další subjekt, který měl částečně pravicově extremistickou základnu, a sice **Alianci evropských národních hnutí (Alliance of European National Movements – AEMN)**. V této formaci nejsou zástupci z ČR.

Tradičně úzké vztahy jsou udržovány mezi českými a slovenskými pravicovými extremisty. To se projevilo i spoluprací mezi DSSS a stranou **Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko** (dále jen „ĽSNS“). Předseda strany Marián Kotleba se vystoupil s projevem na demonstraci DSSS v Dubí dne 18. srpna. Zástupci ĽSNS se v roce 2018 angažovali v projektu kolem filmu **Stratená Európa**, který se snaží mobilizovat odpůrce stávající politiky Evropské unie na Slovensku i v zahraničí.

Na Slovensku v roce 2018 vzbudily značné kontroverze aktivity polovojenského uskupení **Slovenští branci**. Ti sice nejsou ve stávajících oficiálních dokumentech Slovenské republiky přímo označováni za extremistické uskupení, nicméně ministr obrany Peter Gajdoš podal 23. července na Generální prokuraturu podnět k prošetření zákonnosti jejich aktivit. Později uvedl, že činnost podobných uskupení může způsobit nárůst extremismu ve společnosti. Slovenští branci udržují přátelské vazby na kontroverzní motocyklový klub Noční vlci, který si blízko Trnavy zřídil základnu. Zástupci Slovenských branců se v dubnu setkali se zástupci **Zemské domobrany** v České republice.

Dne 26. srpna napadli v německém městě **Chemnitz** dva muži s migračním pozadím (oba kurdského původu, jeden z Iráku a druhý ze Sýrie) německého občana kubánského původu. Ten po útoku nožem zemřel. Událost vyvolala v následujících několika týdnech vlnu masových protiimigračních protestů a současně i protestů protirasistické a antifašistické scény. Kontroverze vzbudily i informace o tom, že jsou ve městě pořádány hony na cizince. Velkou část protestujících tvořili pokojní demonstranti bez přímých vazeb na extremisty a stoupenci strany Alternativa pro Německo (Alternative für Deutschland – dále jen „AfD“). Nicméně do protestů se zapojili i příslušníci extremistických uskupení. Docházelo i k násilným incidentům. Protiimigračních shromáždění se zúčastnila více či méně organizovaně i řada pravicově extremistických a protislámských aktivistů z České republiky. Události v Chemnitzu často reflektovala i tuzemská média, která šíří dezinformace a konspirační teorie. Na protirasistických a protifašistických demonstracích v Německu participovali čeští levicoví extremisté. Informovaly o nich domácí anarchistické weby.

Ve druhé polovině roku 2018 v Německu probíhaly silné politické spory o to, zda má být politická strana **AfD** sledována z důvodu protiústavnosti. AfD udržuje vztahy i do České republiky, především díky aktivitám bavorského politika s českými kořeny **Petra Bystroně**. Jak vyplynulo z interních materiálů Spolkového úřadu na ochranu ústavy (BfV), zveřejněných na počátku roku 2019, tento úřad v roce 2018 shromažďoval podklady odůvodňující případné sledování strany AfD jako celku. Přitom využil i příspěvek z facebookového profilu berlínského zastupitele za AfD Bernda Pachala z května 2018, ve kterém tento politik označil události z roku 1938 za „osvobození sudetských Němců“, následně se zabýval údajnou oblibou Reinharda Heydricha mezi Čechy a poté jednání Čechů v roce 1945 hodnotil jako „velmi zlé“. Je však třeba zdůraznit, že v roce 2018 strana AfD jako celek v Německu za extremistickou oficiálně pokládána nebyla.

V Německu byl dne 7. března vynesena rozsudek nad členy pravicově extremistické skupiny **Bürgerwehr FTL/360**, kteří v roce 2015 uskutečnili několik útoků na azylová zařízení. Obdrželi tresty od čtyř do deseti let odnětí svobody. K útokům využívali i v Německu zakázanou pyrotechniku, kterou si pořídili na tržnicích v České republice. Podle dostupných informací nebyli v přímém styku s českou pravicově extremistickou scénou. I v roce 2018 se objevovaly informace o střeleckém výcviku německých neonacistů na střelnicích v České republice.

Dne 13. ledna došlo k přejmenování dosavadního spolku **Mladí národní demokraté (Junge Nationaldemokraten)** na **Mladé nacionalisty (Junge Nationalisten - JN)**. Tato mládežnická organizace Národně demokratické strany Německa (Nationaldemokratische Partei Deutschlands – NPD) udržuje dlouhodobé úzké vztahy s pravicovými extremisty v ČR. Jejich hlavním partnerem byla **Dělnická mládež**, nicméně v roce 2018 se část kontaktů přenesla i na **Národní a sociální frontu**.

Mladí nacionalisté uspořádali ve dnech 11. – 12. května pod názvem „(Re)generation Europa“ třetí mezinárodní kongres v saském městě Riesa. Pozváni byli zástupci pravicově extremistických organizací z několika zemí, včetně **Dělnické mládeže** z ČR. V části „Open Microphone“ vystoupili i zástupci české **Národní a sociální fronty**. Kontroverze vzbudilo současné pozvání zástupců Všeukrajinského svazu Svoboda (Всеукраїнське об'єднання Свобода) a Ruského imperiálního hnutí (Русское Имперское Движение - RID). Kvůli politice RID vůči Donbasu se Svoboda kongresu nezúčastnila. Přítomni ale byli členové ukrajinské organizace Národní korpus. Dva členové Mladých nacionalistů v říjnu navštívili nacionalistický pochod na Ukrajině, od čehož se však vedení organizace distancovalo. Rusko-ukrajinský spor spolu, s polsko-ukrajinskými nacionalistickými neshodami, měly v roce 2018 dopad i na další panevropské aktivity pravicových extremistů.

Vztahy mezi evropskými neonacisty byly udržovány prostřednictvím hudebních festivalů (např. **Štít a meč“ - Schild und Schwert** v dubnu v saském městečku Ostritz) či prostřednictvím bojových turnajů (např. **Boj Nibelungů - Kampf der Nibelungen**). V souvislosti s bojovými turnaji narostla obliba neonacistických sportovních oděvních značek.

Čeští pravicoví extremisté udržují dlouhodobě kontakty s polskými kolegy. Zejména aktivisté z Moravy se v rámci tzv. Černého bloku zúčastnili tradičního **Pochodu nezávislosti** 11. listopadu ve Varšavě. Oproti předchozím letům se úřady snažily uspořádat jeden pochod

bez projevů pravicových extremistů, ti však nakonec šli odděleně několik desítek metrů za oficiální částí.

Čeští pravicoví extremisté a protiislámská scéna v roce 2018 intenzivně reflektovali kauzu britského aktivisty **Tommyho Robinsona** (vlastním jménem Stephen Christopher Yaxley-Lennon). Ten byl ve Spojeném království zadržen za porušování předpisů o procesních právech obžalovaných (tzv. „**breach of the peace**“), když filmoval obviněné muslimy bez svolení soudu a předem je označoval za vinné. Nejprve byl dosouzen (ve spojení s předchozím podmíněným trestem) na 13 měsíců odnětí svobody, později však odvolací soud trest zrušil. Případ byl mezitím velkou částí evropské krajní pravice, včetně české pravicově extremistické scény, interpretován jako porušení práva na svobodu projevu pro Robinsonovy politické názory. Za jeho propuštění byla organizovaná kampaň (**Free Tommy**). Tuto kampaň a její aktivisty nelze paušálně podřazovat pod extremistickou scénu, nicméně se do ní zapojili i někteří pravicoví extremisté.

4.2. Levicový extremismus v zahraničí s vlivem na ČR

Část dogmatického komunistického spektra v České republice adoruje severokorejskou oficiální politiku. Zástupci **Společnosti česko-korejského přátelství Pektusan** a **České skupiny pro studium a uskutečnění myšlenky čučche** se zúčastnili oslavy 70 let Korejské lidově demokratické republiky v Pchjongjangu.

Několik českých anarchistických aktivistů a aktivistek se zapojilo do protestů za záchranu Hambašského pralesa v Německu. Během demonstrací došlo k několika konfrontacím protestujících s německými policejními složkami.

Česká anarchistická scéna v roce 2018 intenzivně podporovala zahraniční stíhané či odsouzené anarchistické aktivisty, specificky pak v rámci srpnového **Týdne solidarity s anarchistickými vězni**. Zvláštní pozornost věnovala pomoci kolegům v **Rusku**, kde proběhla proti tamním anarchistům vlna represí. Jako reakci na ni uskutečnil sedmnáctiletý anarchokomunista **Michail Žlobickij** dne 31. října v Archangelsku sebevražedný pumový atentát v budově Federální služby bezpečnosti. Při něm on sám zahynul, zraněni byli tři další lidé. Případ byl komentován i na internetových stránkách Anarchistické federace v ČR, kde byla vyjádřena nedůvěra k individuálním útokům na autority a lítost nad mladým životem. Podrobný popis případu a souvisejících okolností se objevil na internetových stránkách české pobočky Anarchist Black Cross.

V roce 2018 byla zahraničními anarchisty vyjádřována solidární podpora **Autonomnímu sociálnímu centru Klinika**. **Podporování byli i čeští aktivisté stíhaní v rámci kauz Fénix.**

Tuzemští i zahraniční levicoví extremisté výrazně reflektovali kurdsko-turecký konflikt. Na počátku roku 2018 byla zahájena turecká vojenská ofenzíva v syrské oblasti obývané Kurdy u **Afrinu**. Ve světě se odehrálo množství demonstrací na podporu syrsko-kurdských politických subjektů (zpravidla se hlásících k tzv. demokratickému konfederalismu), především pak Sjedinené demokratické strany (Partiya Yekîtiya Demokrat – dále jen „PYD“); a jejího ozbrojeného křídla s názvem Lidové obranné jednotky (Yekîneyên Parastina Gel – dále jen „YPG“). Demontrace se stejným zaměřením se uskutečnila i v Praze dne 30. ledna.

Dne 24. února byl na tureckou žádost na základě smlouvy o extradici zadržen bývalý předseda PYD a člen Výboru pro diplomatické vztahy v Hnutí pro demokratickou společnost (Tevgera Civaka Demokratîk - dále jen „TEV-DEM“) Sálîh Muslim. Proti jeho vydání do Turecka protestovaly v Praze někteří Kurdové žijící v České republice. Přijeli je podpořit i Kurdové z Německa, Rakouska, Dánska, Švédska, Francie a dalších zemí. Shromáždění v Praze se zúčastnili i někteří levicoví extremisté. Demonstrace proti vydání Muslima se uskutečnily i v cizině, mimo jiné ve Velké Británii, Francii, v Dánsku, Norsku a v Kanadě.

Pražský městský soud propustil Muslima z vazby na svobodu a ten následně opustil Českou republiku. Turecko s tímto postupem vyslovilo ostrý diplomatický nesouhlas. Z tureckého pohledu jsou totiž PYD (která je i součástí koalice TEV-DEM) a YPG pobočkami **Kurdské strany pracujících (Partiya Karkerên Kurdistanê – dále jen „PKK“)**. Ta je vedena na tzv. teroristických seznamech v EU i v Turecku. Turecko považuje, na rozdíl od oficiálního postoje České republiky, za odnož PKK i PYD/YPG. Na demonstraci v Praze dne 26. února byly účastníky nesený i prapory s vyobrazením vůdce **PKK Abdullaha Öcalana**. Kromě symbolů PKK a PYD byla dále na praporech užita mimo jiné symbolika turecké levicově extremistické organizace **Partizan**, která podle Spolkového úřadu na ochranu ústavy v Německu tvoří jedno z křídel **Turecké komunistické strany/marxisticko-leninistické (Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist – TKP/ML)**. Členové organizace agituji podle německých bezpečnostních složek pod krytím „**Konfederace dělníků z Turecka v Evropě**“ (**Avrupa Türkiye'li İşçiler Konfederasyonu -ATİK**), jejíž symbolika se rovněž na demonstraci v Praze objevila. Tyto turecké levicově extremistické organizace spolupracují s částí kurdského hnutí.

Případ Sálîha Muslima oživil i diskuse nad případem Markéty Všelichové a Miroslava Farkase, kteří jsou vězněni v Turecku na základě odsouzení z roku 2017 za účast v YPG. Tato kauza je často zmiňována i levicovými extremisty.

Čeští anarchisté a trockisté se podíleli na podpoře demokratického konfederalismu a levicových sil v Rojavě i dalšími aktivitami (workshopy, přednášky apod.). V souvislosti s hrozící další tureckou ofenzívou začala ve světě koncem roku 2018 další vlna protestů. V České republice se uskutečnila menší demonstrace v Praze dne 19. prosince a dorazili na ni i levicoví extremisté. Shromáždění zorganizovali aktivisté ze skupiny Československo-kurdská solidarita (ta pod tímto názvem vznikla v březnu 2018 a jako celek nepatří do extremistického spektra).

V českém anarchistickém prostředí vzniknul na podzim i **Výbor na obranu revoluce v Rojavě**. Jeho členové naházeli 23. prosince dýmovnice v barvách YPG a YPJ před budovu velvyslanectví Turecka v Praze. O akci informovalo i několik levicově extremistických a kurdských médií ve světě. Způsobem provedení se akce podobala podobnému dýmovnicovému útoku na turecké velvyslanectví v Bratislavě 28. března.

4.3 Náboženský extremismus v zahraničí

V roce 2018 se výrazně zmenšilo území v Sýrii a Iráku, které doposud ovládala teroristická organizace **Islámský stát**. Dílčí pozice si v tomto roce udržel v Afghánistánu a zpočátku roku expandoval na Filipínách. Ztráta pozic Islámského státu se projevila i v Egyptě na Sinaji. K Islámskému státu se nepřátelsky postavila organizace al-Šabáb.

K Islámskému státu se nicméně hlásili pachatelé teroristických útoků v západních zemích. V blízkosti místa činu se ocitlo několik desítek českých občanů během atentátu spáchaného **Cherifem Chekattem ve Štrasburku** dne 11. prosince (ten nebyl selektivně směřován proti občanům ČR).

V Sýrii naopak během roku 2018 udržela a v některých oblastech (zvláště v Idlíbu) posílila **Organizace pro osvobození Levanty (arabsky Haját Tahrír aš-Šám)**. Fakticky se jedná o tamní odnož al-Kájdý. Doposud nejsou známy případy teroristických útoků v Evropě, k nimž by se tato organizace hlásila. Do činnosti této skupiny (tehdy ještě pod názvem Džabhát Fatah aš-Šám) se měl dle policejního obvinění již dříve zapojit i manželský pár z České republiky.

V roce 2018 byly v Afghánistánu spáchány útoky proti vojákům Armády České republiky. Tři čeští vojáci byli zabiti v Čáríkáru 5. srpna, jeden voják pak 22. října na základně Šindánd. O útocích na české cíle informovaly webové stránky **Islámského emirátu v Afghánistánu**.

V **Polsku** byl počátkem dubna u soudu v Katovicích zahájen soudní proces s marockým občanem **Mouradem T.**, který byl zadržen polskými bezpečnostními složkami 5. září 2016 v polském Rybníku. Podle zveřejněných informací měl jako informátor pomáhat v letech 2014 - 2016 Islámskému státu, a to i Abdelhamidu Abbaoudovi, který řídil útoky v Paříži 13. listopadu 2015. Mourad T. přicestoval do Polska z **České republiky**, pobýval i v českém pohraničí a na jeho dopadení spolupracovaly česká a polská zpravodajská služba. V mobilním telefonu měl plány na výrobu bomb. Podle dostupných informací neplánoval teroristický útok v Polsku, ani v České republice. Soudní proces s ním nebyl do konce roku 2018 ukončen.

V Kolíně nad Rýnem v Německu dne 15. října 2015 Syřan **Muhammad A. R.** nejprve pomocí tzv. Molotovova koktejlu **zapálil provozovnu rychlého občerstvení** a zranil přitom čtrnáctiletou dívku a následně **vzal rukojmí v místní lékárně**. Prohlašoval, že patří k **Islámskému státu**. Následně byl těžce zraněn při policejním zásahu. Propojení s Islámským státem policejní vyšetřování neprokázalo a spíše poukázalo na psychické problémy pachatele. Tento muž přitom přicestoval počátkem roku 2015 do **České republiky** na základě schengenského víza vydaného **českým velvyslanectvím v libanonském Bejrútu**. V březnu 2015 odešel do Německa, kde se dopustil třinácti trestných činů. Německo propáslo lhůtu, ve které mohl být podle Dublinských pravidel vrácen do České republiky. V případě kolínského útoku a vzetí rukojmí nebylo do konce roku 2018 ukončeno vyšetřování.

U **Zvláštního soudu v Sofii** v Bulharsku byl v lednu zahájen soud s dvěma muži, kteří měli napomáhat při sebevražedném bombovém teroristickém útoku na izraelské turisty u letiště v **Burgasu dne 12. července 2012**. Při něm zahynul bulharský řidič autobusu a pět Izraelců (dalších 32 jich bylo zraněno). Za útok byla činěná odpovědnou organizace **Hizballáh**. Pachatel (Libanonec **Mohammad Hasan al-Husejn**) do Bulharska cestoval mimo jiné přes **Českou republiku**. Soud probíhá v nepřítomnosti obou obviněných spolupachatelů (jeden z nich, Meliad F. má australský pas a druhý, Hasan el H. H. má kanadský pas, zřejmě však pobývají v Libanonu). V případě do konce roku 2018 nebyl vynesena rozsudek.

4.4 Ostatní

Koncem roku 2018 se ve Francii objevilo protestní **hnutí žlutých vest (mouvement des gilets jaunes)**. Původně požadovalo změnu ekologických daní zdražujících ceny pohonných hmot. Zformovalo se na konci října. Dne 17. listopadu se uskutečnily první velké protesty po celé Francii a do konce roku proběhlo několik masových demonstrací. Hnutí zveřejnilo širší politické požadavky zaměřené proti politice francouzského prezidenta Emanuela Macrona a vlády. Expandovalo i do zahraničí. Relativně silnou mediální odezvu získalo i v České republice. Do hnutí žlutých vest se již krátce po jeho vzniku infiltrovali ve Francii **pravicoví i levicoví extremisté** a snažili se je využít pro své cíle. To vyvolalo kritiku původních zakladatelů hnutí. Demonstrací v Paříži se zúčastnili i aktivisté s vazbami na separatistické regiony na východě Ukrajiny. Část demonstrujících se uchýlila **k násilným projevům**. Hnutí žlutých vest bylo široce popularizováno českými médii šířícími dezinformace a konspirační teorie a našlo odezvu i u domácí pravicově i levicově extremistické scény, do konce roku 2018 však především ve virtuálním prostoru. Nejvýznamnější veřejnou akcí na českém území na podporu žlutých vest byl **Pochod Prahou za mír, pravdu a svobodu** dne 22. prosince. Podobně jako ve světě, i v České republice **není možné hnutí žlutých vest paušálně označit za extremistické**, ale participují na něm extremisté různých směrů.

5. Seznam použitých zkratk

APF – Alliance for Peace and Freedom (Aliance za mír a svobodu)

DSSS – Dělnická strana sociální spravedlnosti

ESSK – Evidenčně statistický systém kriminality

ND – Národní demokracie

NPD – Nationaldemokratische Partei Deutschlands (Národně demokratická strana Německa)

NPO – návrh na podání obžaloby

NSZ – Nejvyšší státní zastupitelství

PMS – Probační a mediační služba

TZ – Trestní zákoník

ZPŘT – Zkrácené přípravné řízení